

OT-keskus
Vaativista osaamisista lasten, nuorten ja perheiden palveluksi

Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskus (OT) UUTISKIRJE 10.9.21

Uudenlaista SI-SO-TE yhteistoimintaa tarvitaan entistä kipeämmin

- On tärkeää, että erityisen vaativissa tilanteissa olevat lapset, nuoret ja perheet saavat apua siellä, missä he asioivat. OT-tuki tuodaan ammattilaisten tueksi konsultointien, koulutusten ja yhteistoiminnan keinoin.
- Hyvinvointialueet ylittävä yhteistoiminta parantaa erityisosaamisen saatavuutta.
- Valtakunnallisesti viidellä alueella toimivat OT-keskukset varmistavat osaamisen yhtenäisyyden Suomessa.
- Vuoden 2021 OT-toimintaa pilotoidaan Itä- ja Keski-Suomen, Varsinais-Suomen ja Pohjois-Suomen alueella. OT-hanketta koordinoi Sosiaali- ja terveysministeriö.

kts. [Lasten ja nuorten vaativimpien palveluiden osaamis- ja tukikeskuksia valmistelevan työryhmän raportti - Valto \(valtioneuvosto.fi\)](#) 11.6.21
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163222>

Tavoite

- Mahdollistaa vaativaa erityisosaamista sekä monitieteisyyttä ja integraatioita edellyttävä asiantuntijuus lasten, nuorten ja perheiden palveluissa, joita jokaisen maakunnan ei ole toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää itse järjestää.

Tehtävä

- Tarjota kiinteässä yhteistyössä erityisesti sivistystoimen / VIP verkoston, mutta myös muilla hallinnonaloilla toimivien asiantuntijoiden kanssa lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille osaamisen tukea erityisen vaativissa tilanteissa.
- Tuottaa haastaviin tilanteisiin malleja, joita perustaso pystyy hyödyntämään.

OT-keskusten tehtäväkokonaisuudet

Itä- ja Keski-Suomen alueen OT-hanke – missä mennään syksyllä 2021

OT-keskuksen monialaista palvelukonseptin kehittämistä ja pilotointia tehdään vuonna -21 osana POSOTE20-rakenneuudistusta Itä- ja Keski-Suomen yhteistoiminta-alueella (YTA). KYSin Lasten ja nuorten osaamiskeskus koordinoi hanketta yhteistyössä Itä-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskuksen (ISO) kanssa. Mukana ovat Itä- ja Keski-Suomen maakuntien/hyvinvointialueiden sote-organisaatiot, sosiaalialan osaamiskeskukset ja VIP-verkosto.

Tavoitteena on kehittää SI-SO-TE asiantuntijaverkostomallia ammattilaisten tueksi yli hyvinvointialueiden rajojen. Tärkeässä roolissa asiantuntijaverkossa ovat erityisosaamista tarjoavat järjestöt ja viranomaistahot, kuten poliisit ja syyttäjät Barnahus-yhteistyössä.

Kehittämispilotoinneissa rakennetaan konsultaatiomallia (malleja) YTA-alueelle vaativiin ja kompleksisiin, monialaisiin asiakastilanteisiin.

Missä mennään:

- Innostavaa yhteistyötä on tehty useiden eri toimijoiden ja hankkeiden kanssa paikallisesti, YTA-alueella (Pohjois-Savo, Keski-Suomi, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo) ja valtakunnallisesti.
- OT-asiantuntijaverkostoa ja -osaamista sekä OT-konsultaatiomahdollisuuksia on kuvattu, ideoitu ja viety eteenpäin YTA-alueen monialaisissa ryhmissä ja yhteistyössä mm. TerveyskyläPRON ja sähköisen perhekeskuksen kanssa.
- Konkreettinen pilotointityöskentely on menossa. Kehittämispilointi –kohteet valittiin alkukartoituskyselyn ja OT-suunnitelman perusteella.
- Vastauksissa toivottiin asiakaslähtöisyyttä, aitoa yhteiskehittämistä ja -tutkimusta ja yhdessä tekemistä, palvelujen yhteensovittamista, näyttöön perustuvia konkreettisia toimintamalleja YTA-alueelle ja sovittuja konsultaatiokäytäntöjä.

Käynnissä olevat kehittämisspilotoinnit monialaista konsultaatiota tukemaan:

YTA-alueen Lakisääteiset Lastensuojelun moniammatilliset asiantuntijaryhmät

- Asiantuntijaryhmien toiminnan yhteinen kehittäminen tarvelähtöisesti
- Monialaisen OT-asiantuntijaosaamisen hyödyntäminen yli maakuntarajojen etäkonsultaatioina, pilottina Keski-Suomen asiantuntijaryhmä MASTER, esim. oikeuspsykiatria, toiminnalliset häiriöt, harvinaissairaudet
- Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen, pilotteina Pohjois-Savo, Essote ja Keski-Suomi
- VAATU/VIP –konsultaatioiden yhdistäminen ryhmien työskentelyyn
Kehittämisspilotoinnissa OT-asiantuntijana on Outi Markkanen.
Tavoite: Kehittää monialaisia (SI-SO-TE) OT-konsultaatioita ja asiakasosallisuutta käytännössä sekä tuoda esille lainsäädännön ja yhtenäisten käytäntöjen tarpeita ja näkökulmia

”Integroidun laitoshoidon” konsultaatio- / yhteistyömallin kehittäminen ja kokeileminen

-kohti toiminnallisesti integroitua vaativan sijaishuollon lastensuojelulaitosta

Mallin kehittäminen ja käytännön kokeilu Kuopion Kivelän vastaanotto- ja arviointiyksikössä yhteistyössä lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian kanssa. Mukana integratiivisessa kehittämisessä ovat sairaalakoulu, OT, LUMO-hanke ja muut tarvittavat tahot esim. koulutus- ja tutkimus.

Kehittämisspilotoinnissa projektikoordinaattorina on sh Jaana Heikkinen
16.8.21-31.12.21

Tavoite: Mallia voidaan hyödyntää jatkossa OT-tasoisessa toiminnassa YTA-alueella ja valtakunnallisesti.

Vaativa eroauttaminen –osaamisen ja moniammatillisen konsultaatiomallin laajentaminen YTA-alueella yhdessä ETKL:n ja VIOLAr:n kanssa

Info ja keskustelutilaisuus aiheesta oli 9.8.21 ETKL:n ja OT-yhteistyönä

ETKL:n ja sen yhdistykset ovat saaneet mukaan kumppaneita Turvassa-hankkeen jatkovuoden hakemiseen mm. Kuopio, Jyväskylä ja ESSOTE.

Koulutus- ja keskustelutilaisuus YTA-alueelle 20.10.:

[Riskiarviointi vaativissa ero- ja huoltoriidoissa \(Itä- ja Keski-Suomi\) 20.10.21, klo 12-16 Ensi- ja turvakotien liitto \(ensijaturvakotienliitto.fi\)](#)

OT-asiakkuuden tunnistaminen –pilotti suunnitteilla

OT-seulan hyödyntäminen ja kokeileminen monitoimijaisessa/ -laisessa tiimissä / POSOTE20. Kehittämisyhteistyö on alkanut.

OT-webinaarit

30.9.21, klo 9-12 Itä- ja Keski-Suomen OT-webinaari
-ohjelma ja ilmoittautumisl linkki POSOTE20:n ja Sosiaalialan osaamiskeskusten (ISO ja KOSKE) tapahtumakalentereissa.

15.11.21, klo 9-12 Itä- ja Keski-Suomen OT-webinaari (ennakkotieto)

OT-keskuspilottien yhteinen webinaari 2.9.21 ”Siltojen rakentamista ja yhteisövaikuttavuutta” sai hyvää palautetta tiiviistä ohjelmasta huolimatta. Seminaaritallenne on lähetetty osallistujille.

Muut ajankohtaiset koulutukset

Lapsiin ja nuoriin kohdistuva seksuaalinen kaltoinkohtelu 9 -10.11.2021 (KYServa). Aiheena myös digitaaliset ympäristöt. Ohjelma myös THL sivuilla.

Hyvää Syksyä ja intoa tehdä töitä yhdessä Lasten, nuorten ja perheiden parhaaksi! OT-hanke on yhdistänyt voimavaroja ja osaamista!

Lisätietoja antavat:

Ilona Luoma, Professori, ylilääkäri, KYS Lasten ja nuorten osaamiskeskus,
[ilona.luoma\(at\)kuh.fi](mailto:ilona.luoma(at)kuh.fi) puh. 044 717 2425

Tarja Saharinen, Projektikoordinaattori, TtT, OT-hanke, [tarja.saharinen\(at\)kuh.fi](mailto:tarja.saharinen(at)kuh.fi), puh. 044 717 8571